

1. Wat is de aanleiding?

Vanuit bestuur en samenleving in Caribisch Nederland is meermaals aandacht gevraagd voor de inkomenspositie van alleenstaande AOV-gerechtigden. Het rapport 'onderzoek naar een ijkpunt voor het sociaal minimum in Caribisch Nederland' van Regioplan heeft de noodzaak om de inkomenspositie van alleenstaande AOV-gerechtigden die woonachtig zijn op Bonaire, Sint Eustatius en Saba te verbeteren, bevestigd¹. Naar aanleiding hiervan is in de kabinetsreactie ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland² een toeslag voor alleenstaande AOV-gerechtigden aangekondigd. Deze toeslag is in voorliggend wijzigingsbesluit nader uitgewerkt.

2. Wie zijn betrokken?

Het voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met de RCN-unit SZW.

3. Wat is het probleem?

In 2018 heeft Regioplan onderzocht wat de minimaal noodzakelijke kosten van levensonderhoud zijn in Caribisch Nederland. Het onderzoek laat zien dat een aanzienlijk deel van de mensen in Caribisch Nederland moeite heeft om rond te komen. Dit betreft een omvangrijke deel van de huishoudens met een laag inkomen. Daarbij is het evident dat daarbinnen kwetsbare groepen als alleenstaande gepensioneerden, volledig en duurzaam arbeidsongeschikten en (alleenstaande) ouders met kinderen, nog eens extra risico lopen.

4. Wat is het doel?

Het doel van het wijzigingsbesluit is om de inkomenspositie van alleenstaande AOV-gerechtigden te verbeteren.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het onderzoek laat zien dat een aanzienlijk deel van de mensen in Caribisch Nederland moeite heeft om rond te komen. De duidelijke conclusies uit het onderzoek nopen tot concrete actie. Voor mensen waarbij deelname aan het arbeidsproces niet aan de orde is, zoals gepensioneerden, staat inkomensbescherming voorop. Zij hebben immers geen perspectief meer om nu of in de toekomst met arbeid (zelfstandig) een inkomen te verwerven waarmee zij kunnen voorzien in hun kosten voor levensonderhoud. Gezien de hoogte van het gezamenlijke AOV-pensioen voor paren ten opzichte van hun kosten voor levensonderhoud, acht het kabinet voor paren een verdergaande verhoging niet noodzakelijk. Voor alleenstaande AOV-gerechtigden is dit niet het geval. Alleenstaande AOV-gerechtigden ontvangen komen daarom in aanmerking voor een aanvulling vanuit de onderstand waarmee ze in hun levensonderhoud kunnen voorzien.

6. Wat is het beste instrument?

Vanwege het systeem in de onderstand waarbij rekening wordt gehouden met de leefsituatie en het inkomen en vermogen van de betrokkene, is gekozen voor een toeslag in de algemene onderstand. Een toeslag voor alleenstaande AOV-gerechtigden binnen de AOV ligt niet in de rede omdat in de AOV, omdat deze geïndividualiseerd is, geen rekening wordt gehouden met de leefsituatie. Om ervoor te zorgen dat de toeslag ten goede komt aan de AOV-gerechtigden die inkomensondersteuning het meest nodig hebben, acht de regering het wenselijk dat voor de toeslag een inkomens- en vermogenstoets geldt. Het introduceren van een dergelijke toets in de AOV ligt vanwege het verzekeringskarakter van die wet niet voor de hand.

---

¹ Bijlage bij Kamerstukken II 2017/18, 34775 IV, nr. 45.

² Kamerstukken II 2017/18, 34775 IV, nr. 45.

7. Wat zijn de gevolgen?

Door het introduceren van de toeslag komt het inkomen van een alleenstaande die de AOV-gerechtigde leeftijd heeft bereikt en zelfstandig woont per maand uit op dat van het wettelijk minimumloon. Het inkomen van een persoon die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en die een onvolledige AOV-uitkering heeft, zelfstandig woont en een gezamenlijke huishouding voert, komt ook uit op het wettelijk minimumloon.